

Bilişimde 2010 hareketli olacak

İSTANBUL-Ticaret Bürosu

Telekomünikasyon ve bilişim sektörleri, hayata geçirilen çeşitli düzenleme ve uygulamalarla hareketli bir yıl geçirirken, 2010'da da aynı beklentiye sahip. Serbest Telekomünikasyon İşletmecileri Derneği (TELKODER) Yönetim Kurulu Başkanı Yusuf Ata Ariak, AA muhabirinin sorularını yanıtlarken, telekomünikasyon sektöründe 2009 yılında siyasi iradenin ve ilgili kurumların rekabeti artırma yönündeki çalışmalarının, 2008 yılındaki seviyesine ulaşmadığını belirterek, 2009 yılında "en önemli gelişme" olarak 3G hizmetlerinin başlamasını saydı.

Yılın diğer önemli gelişmelerinden olan şehir içi görüşmelerin rekabete açılması ve Sabit Numara Taşınabilirliği uygulamasının, yasal olarak başladığını, ancak düzenleme eksiklikleri nedeniyle henüz uygulanmadığını anlatan Ariak, şunları kaydetti: "Pazarın yüzde 88'i Türk Telekom'un hakimiyetinde bulunuyor. Bu firmanın sabit telefon alanındaki ciro büyüklüğü yaklaşık 5,4 milyar lira.

Pazarda faaliyet gösteren alternatif işletmecilerin toplam pazar payı yüzde 12. Bu firmaların toplam ciro büyüklükleri ise 460 milyon lira civarında. Sabit telefon abone sayısı ve trafik hızı ve kararlı bir şekilde azalıyor. Bu alanda Türk Telekom iş yapış şeklini ve alternatif işletmeciler ile işbirliği stratejisini gözden geçirmedikçe bu azalmanın 2010 yılında da devam edeceğini söyleyebiliriz."

Ariak, 2009 başından bu yana sabit şebekeler üzerinden sunulan genişbant internet abone sayısının artmadığını, genişbant abone sayısının artması için Kablo TV şebekesinin özelleştirilmesi ve Türk Telekom'un alternatif işletmecilerle işbirliğini güçlendiren

■ Yusuf Ata ARIAK
TELKODER Yönetim Kurulu Başkanı

■ Conor PIERCE
Nokia Türkiye Genel Müdürü

■ Cem ÇELEBİLER
TurkNet Murahhas Üyesi ve Genel Müdürü

■ Erol BİLEÇİK
Index Grup Üst Yöneticisi (CEO)

mesisi gerektiğini ifade ederek, bunlar yapılmadık takdirde 2010 yılında gelişme görülmeyeceğini belirtti. Bu tablonun, alternatif işletmecilerin yatırım yapmalarının önünde engel oluşturduğuna işaret eden Ariak, 2009 yılına bakıldığında, tam rekabetin sağlanamaması ve alternatif işletmecilerin beklentilerinin karşılanmaması nedeniyle telekomünikasyon sektöründe beklenen yatırımların gerçekleşmediğini söyledi.

Ariak, 2010 yılında sabit ve mobil arasında telefon ve internet erişimi rekabetinin artacağını, sabit ve mobil hizmetlerde yakınsamanın devam edeceğini vurgulayarak, rekabetin tam olarak sağlanabilmesi için şehir içi telefon görüşmelerinin ve sabit ücretlerin rekabete açılması, sabit numara taşınabilirliğinin başlatılması, işletmecilere Türk Telekom ile aynı alan kodları üzerinden numara tahsisinin başlaması, altyapı/hizmet ayırımının sağlanması gibi konularda ilerleme sağlanması gerektiğine işaret etti.

REKABETİN GELİŞTİRİLMESİ

Rekabetin geliştirilmesi ve sabit numara taşınabilirliği için gerekli olan "Toptan Hat Kiralama" yönetmeliğinin en geç

2010'un ilk aylarında yürürlüğe girmesini, Wimax yetkilendirmesinin 2010 yılı içerisinde yapılmasını ve hızlı internet alanında rekabetin artmasını beklendiklerini altını çizen Ariak, abonelerin hizmet aldıkları işletmecilerini değiştirebilmelerine olanak sağlayacak düzenlemenin ve "Fiber altyapıya geçiş için alternatif politika önerileri" gibi çalışmaların yılın ilk yarısında tamamlanmasını beklendiklerini kaydetti.

Nokia Türkiye Genel Müdürü Conor Pierce ise, 2010 yılında cihaz pazarında, küresel mobil cihaz pazar hacminin bir yılda yüzde 10 artacağını tahmin ettiklerini ve akıllı telefon hacminde yüksek büyüme beklendiklerini ifade etti.

Pierce, 2009 yılında 3G'ye geçen Türkiye'de akıllı telefon pazarının büyüdüğünü gözlemlediklerini ve bu büyümenin 2010'da da süreceğini belirterek, tüketici tarafında 3G uyumlu telefonlara talebin arttığını kaydetti.

Akıllı telefonlara sahip olmanın ve daha fazla hız sağlayan 3G teknolojisini kullanma eğiliminin, mobil e-posta, navigasyon ve oyunlar gibi mobil servislerin kullanımını arttırdığına işaret eden Pierce, 3G evriminin, paza-

rın gelişmesi açısından kritik nokta olduğunu, böylece ortalama satış fiyatının yükseldiğini ve geleceğin mobil servisleri için temel oluşturduğunu söyledi.

TurkNet Murahhas Üyesi ve Genel Müdürü Cem Çelebiler, 2009 yılında telekomünikasyon sektöründe rekabeti artıracığına umut edilen bazı gelişmeler yaşandığını dile getirerek, tarife kısıtlaması, toptan hat kiralama hizmetlerinin başlatılmaması, alternatif işletmecilere farklı alan kodu uygulaması gibi çeşitli engeller nedeniyle sabit hatta numara taşınabilirliğinin, tam anlamıyla uygulanmaya başlamadığını belirtti.

Çelebiler, 2010 yılında gerekli düzenlemelerin gerçekleştirilmesi ve uygulamaların başlamasıyla birlikte beklenen rekabetçi ortamın oluşabileceğine dikkati çekerek, "Öncelikli olarak Yalın ADSL ve Toptan Hat Kiralama düzenlemelerinin devreye girmesini bekliyoruz. Ayrıca, tüketicilerin sabit telefon hizmeti ve numaraları için diledikleri operatörleri seçmelerine de imkan tanınması gerekiyor.

ADSL konusundaki operatör geçiş prosedürünün tamamlanmasıyla da ADSL abonelerine

seçme özgürlüğü tanınması bekleniyor" dedi.

Alcatel-Lucent Teletaş Yönetim Kurulu Başkanı Ali Kaňçal, 3G ve numara taşınabilirliği konularının gündemde olmasının, 2009 yılında dünyayı etkisi altına alan ekonomik krizin Türkiye'deki etkilerini yumuşattığını, bu nedenle sektörde beklenenin aksine yavaşlama değil, artan hareketlilik yaşandığını söyledi.

Telekomünikasyon sektörünün geleceğine olumlu ve iyimser baktıklarını ifade eden Kaňçal, 2010 yılında IP dönüşüm projelerinin başlayıp gelişeceğini öngördüklerini, daha fazla kablo ve kablosuz genişbant projelerinin hayata geçirilmesiyle birlikte aktarım kapasitesinin artırılması konusunda önemli gelişmeler yaşanmasını beklendiklerini anlattı.

2009'UN YILDIZI "MOBİL ÜRÜNLER KULLANAN BİREYSEL TÜKETİCİ"

Index Grup Üst Yöneticisi (CEO) Erol Bilecik, bilişim sektöründeki toplam talepte, finans sektörü başta olmak üzere büyük özel şirketlerin ve devletin talebinin uzun yıllar öncü olduğu gözlemlendiğini ancak, son 2 yılda, "bireysel tüketici" kesiminin en

büyük talebi oluşturduğunu belirtti. Bu gelişimde, devletin KDV oranlarını yüzde 18'den yüzde 8'e indirip tüketiciye maliyet indirmeye başlamasıyla telekom şirketlerinin mobil ürünlerde yaptıkları kampanyaların önemli rol üstlendiğini kaydeden Bilecik, şöyle devam etti:

"Bu gelişim, gerek yerli gerekse uluslararası elektronik perakende zincirlerinin ülkemize büyük yatırımlar yaparak faaliyete göstermeye başlamasıyla doğru orantılı olmuştur. Büyük gıda zincirlerini ve alternatif kanalları olarak yorumlanan ev-çeyiz mağazaların bilişim ürünlerinin aktif perakende zincir satıcıları olarak görmemiz, bireysel tüketimin daha hızlı boyutlarda artmasını sağlamıştır.

Böylece, 2009 yılının yıldız sektörü 'mobil ürünler kullanan bireysel tüketici' olarak adlandırılmış oldu. Bireysel tüketimin yarıttığı iş hacmi, sektörün toplamında yüzde 30'un üzerine çıkmıştır.

Bu kesimi, sırasıyla özel sektör kurumsal müşteri grubu, sonrasında devlet, üçüncü grup olarak para sahip olarak da KOBİ müşteri grubu izlemektedir."

Bilecik, BT sektöründe 2009 yılında muhtelif kulvarlarda bakıldığında, ürün gruplarında notebook ve netbook'un ilk sırada geldiğini, sektörde 2009'da, önceki yıla göre yüzde 3-4 civarında büyüme gerçekleştirdiğini kaydetti.

Türkiye'nin "sağlam" ve "sağlıklı" finans sektörünün ticarete kaldıraç görevini üstlenmesiyle 2010'un ikinci yarısı itibarıyla, ülkenin bulunduğu bölgede farklı atak gerçekleştireceğine inandıklarını ifade eden Bilecik, bilişim sektörünün de atığa en hızlı sektörlerin başında olacağını söyledi.